

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Warszawa, 22 kwietnia 2025 r.

Opinia w sprawie inicjatywy Komisji Europejskiej „Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2026–2030”

I. Instytut Ordo Iuris - legitymacja

Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris¹ to profesjonalny think-tank skupiający prawników zaangażowanych w ochronę praw człowieka. Do statutowych celów Instytutu Ordo Iuris należy prowadzenie badań dotyczących kultury prawnej oraz prowadzenie i wspieranie badań naukowych a także promowanie ich poprzez organizację wykładów, sympozjów, spotkań dyskusyjnych i konferencji. W przeszłości Instytut Ordo Iuris przekazywał swoje opinie m.in. Komisji Weneckiej, Komitetowi Monitorującemu ZPRE oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Parlamentu Europejskiego (LIBE). Przedstawił także liczne opinie Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, Komisarzowi Praw Człowieka, Komisji Spraw Politycznych i Demokracji ZPRE, Radzie Praw Człowieka ONZ, a także sądom naczelnym i konstytucyjnym i trybunałom takich państw jak Brazylia, Chile, czy Chorwacja.

Fundacja posiada akredytację Parlamentu Europejskiego (zarejestrowana pod numerem 206499215012-94) i aktywnie uczestniczy w procesie podejmowania decyzji legislacyjnych. Ponadto Ordo Iuris posiada status konsultacyjny ECOSOC przy ONZ. Monitorujemy stan rzeczy i reagujemy w czasie rzeczywistym, ilekroć w dziedzinach

¹ Instytut Ordo Iuris, <https://ordoiuris.pl/kim-jestesmy>, (dostęp: 22.14.2025).

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

będących przedmiotem naszego zainteresowania pojawia się coś ważnego. Wysyłamy liczne memoranda do posłów ZPRE i Parlamentu Europejskiego. W 2019 roku wzięliśmy udział w szczycie w Nairobi współorganizowanym przez UNFPA jako jedna z zaledwie dwóch organizacji chroniących podstawowe prawa człowieka. Nasi eksperci wydali wiele analiz i raportów, zwykle zawierających również propozycje legislacyjne.

W 2021 r. Instytut Ordo Iuris wydał anglojęzyczny raport pt. *Against discrimination, against ideology. European perspective*², stanowiący kompleksową odpowiedź na Strategię Równości 2020-2025.

Niezależnie od działalności eksperckiej Ordo Iuris, Instytut prowadzi również Centrum Interwencji Procesowej, które od początku swojego istnienia aktywnie niesie pomoc potrzebującym.

Mając na uwadze powyższe, Instytut Ordo Iuris posiada odpowiednie doświadczenie i wiedzę merytoryczną pozwalające na przedstawienie swoich uwag w odniesieniu do proponowanej inicjatywy „Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2026–2030”³.

II. Celowość wprowadzania Strategii w oparciu o subiektywne opinie respondentów

Komisja Europejska (KE) pracuje nad nową strategią na rzecz równości lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych, niebinarnych, interseksualnych i queer (osoby określające się jako „LGBTIQ”) na okres po 2025 r. (dalej jako: „Strategia”). Prace nad nową

² Ed.: A. Kubacka, K. Pawłowska, T. Zych, *Against discrimination, against ideology. European perspective. Response of the Ordo Iuris Institute to the European Commission's LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025*, Warszawa 2021, https://ordoiuris.pl/sites/default/files/inline-files/Raport_OI_Against_discrimination.pdf, (dostęp: 22.04.2025).

³ Informacje o inicjatywie: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14551-EU-LGBTIQ-equality-strategy-for-2026-2030_en, (dostęp: 22.04.2025).

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Strategią KE motywowane są rzekomymi aktami dyskryminacji, przemocy, molestowania, nękania oraz brakiem akceptacji społecznej⁴.

Na dowód swoich twierdzeń KE przedstawia dane wskazujące m.in. że rzekomo nastąpił „znaczny wzrost przypadków nękania motywowanego nienawiścią” wobec osób identyfikujących się jako „LGBTIQ”. KE podaje, że 55 % z nich zgłosiło że doświadczyło takich sytuacji – wzrost o 18 pp. Komisja wskazuje też na wzrost liczby ataków fizycznych i seksualnych w większości państw UE oraz informuje, że „mniej niż jedna na pięć osób LGBTIQ (18 %) zgłasza takie incydenty jakiejś organizacji”.

Dane, na które powołuje się KE łączy istotny fakt: pochodzą one z badań polegających w znacznej mierze na deklaracjach samych zainteresowanych osób. Nie są to wiarygodne statystyki, a jedynie subiektywne odczucia wyrażone w toku uczestnictwa w badaniu/ankiecie. Respondenci nie przywoływali konkretnych sytuacji, które podlegały następnie obiektywnej ocenie, a jedynie odpowiadali na ogólne pytania np. o to, czy spotkali się z nienawistnymi komentarzami wobec „osób LGBTIQ”, czy o to czy „czują się” dyskryminowani. Należy także podkreślić, że ocena, czy dane działanie – często będące po prostu krytyką lub brakiem akceptacji – jest „motywowane nienawiścią” nie może być prawidłowo ocenione przez osobę, która nie ma kompetencji psychologicznych do oceny działań i motywacji sprawcy danego działania, lub która sama nie jest sprawcą. Subiektywne przyjęcie przez jednostkę, że negatywny komentarz skierowany w jej stronę jest „nienawistny” może w rzeczywistości oznaczać, że osoba ta spotkała się z krytyką swojej postawy, zachowania, światopoglądu, czy wyglądu – jednakże krytyka nie naruszająca dóbr osobistych ani nietykalności cielesnej jest prawem człowieka do swobody wypowiedzi i wyrażania własnego zdania.

⁴ Por. Zaproszenie do składania uwag dotyczących inicjatywy, Ref. Ares(2025)2603005 - 01/04/2025, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14551-EU-LGBTIQ-equality-strategy-for-2026-2030_en, (dostęp: 20.04.2025), s. 1-2; dalej jako: „Zaproszenie do składania uwag”.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

III. Główne cele Strategii: niedyskryminacja i równość

Zgodnie z deklaracją zawartą w Zaproszeniu do składania uwag, nowa Strategia ma skupić się na „rozwiązaniu problemu ciągłego i utrzymującego się nękania i przemocy motywowanych nienawiścią, w tym w internecie”.

Strategia ma obejmować działania, które ochronią „osoby LGBTIQ” przed mową nienawiści, przestępstwami z nienawiści i wszelkimi formami dyskryminacji, będą wspierać budowę bardziej przyjaznego dla „osób LGBTIQ” i reprezentujących je organizacji społeczeństwa europejskiego, a także promować wzmocnienie pozycji „osób LGBTIQ” i zapewnienie równych szans w różnych obszarach życia, takich jak zatrudnienie, edukacja i zdrowie, we wszystkich regionach UE. Strategia obejmie także „ochronę praw osób transpłciowych, interseksualnych, niebinarnych i tęczyowych rodzin” oraz wspieranie współpracy z państwami członkowskimi, władzami lokalnymi i partnerami międzynarodowymi w celu przestrzegania zasad równości, przy jednoczesnym uwzględnieniu kwestii równości „osób LGBTIQ” we wszystkich obszarach polityki i funduszach UE.

Należy wskazać, że mitem jest rzekoma dyskryminacja osób identyfikujących się jako „osoby LGBTIQ” w poszczególnych dziedzinach życia. W szczególności osoby takie nie są dyskryminowane w zakresie ochrony przed „mową nienawiści, przestępstwami z nienawiści i wszelkimi formami dyskryminacji” – ogólne przepisy antydyskryminacyjne i chroniące dobra osobiste obejmują każdego, niezależnie od tego, czy osoba ta identyfikuje się jako „osoba LGBTIQ”, czy też nie.

Art. 32 Konstytucji RP⁵ zawiera ogólny zakaz dyskryminacji, wskazując, że „[w]szyscy są wobec prawa równi” (ust. 1 zd. 1) oraz, że „[n]ikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”.

⁵ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946), dalej jako: „Konstytucja” albo „Konstytucja RP”.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Nie ulega wątpliwości, że w zakresie zakazu dyskryminacji mieści się także orientacja seksualna, która obok niezliczonych innych potencjalnych przyczyn dyskryminacji stanowi „jakąkolwiek przyczynę” dyskryminacji wskazaną w Konstytucji. Brak kazuistycznego wyliczenia w postaci katalogu zamkniętego lub otwartego przyczyn dyskryminacji, nie oznacza pominięcia którejkolwiek z nich, lecz właśnie maksymalne rozszerzenie ochrony konstytucyjnej na wszelkie sfery i sytuacje w jakich do dyskryminacji mogłoby dojść.

Zarówno w obszarze zatrudnienia, edukacji, jak i zdrowia żadne przepisy prawa polskiego ani innych państw członkowskich Unii Europejskiej nie dyskryminują osób określających się jako „osoby LGBT”. Prawo stawia takie same wymagania i daje takie same uprawnienia, niezależnie od deklarowanej orientacji seksualnej czy tożsamości płciowej – stawia jednak także takie same wymagania i ograniczenia, zatem nie uprzywilejowuje i nie powinno uprzywilejowywać nikogo ze względu na jakiekolwiek cechy, w tym te związane z seksualnością czy płciowością.

Zasada równości kobiet i mężczyzn (art. 33 Konstytucji RP) obowiązuje w każdym aspekcie życia społecznego, gospodarczego czy rodzinnego, w tym w życiu zawodowym. Prawo pracy realizuje zasadę równości kobiet i mężczyzn, w tym w drodze ochrony, jaką otaczane są kobiety, szczególnie w okresie ciąży, a także później, na etapie macierzyństwa.

Postulat wprowadzenia do pracy kwestii „cech seksualnych” *de facto* oznacza nie tyle wprowadzenie do tej sfery życia kwestii intymnych i prywatnych, co podporządkowanie go w znacznej mierze kwestiom związanym z płcią.

Postulaty wielokrotnie formułowane już na forum Unii Europejskiej, takie jak wprowadzanie parytetów płciowych w miejscach pracy, są w rzeczywistości żądaniami ustanowienia systemowej dyskryminacji ze względu na płeć. Przyjęcie koncepcji parytetów oznacza bowiem, że dana osoba może być przyjęta na dane stanowisko wyłącznie albo przynajmniej częściowo ze względu na płeć, a nie ze względu na doświadczenie zawodowe czy kompetencje. Co więcej, wprowadzenie tego typu regulacji może oznaczać konieczność rezygnacji z obiektywnie lepszego, wydajniejszego czy

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

bardziej kompetentnego pracownika na rzecz pracownika gorszego, przy czym jedynym kryterium wyboru – w dodatku narzuconym ustawowo – będzie płeć kandydata ubiegającego się o stanowisko.

IV. Główne cele Strategii: zakaz terapii konwersyjnej

Jako kolejny cel Strategii KE wskazuje wprowadzenie zakazu stosowania terapii konwersyjnej. Postulat ten od wielu lat podnoszony jest już na forum Parlamentu Europejskiego i KE, a część państw na świecie faktycznie wprowadziła przepisy penalizujące stosowanie takiej terapii.

Należy jednak podkreślić, że istnieją osoby odczuwające pociąg seksualny do przedstawicieli tej samej płci, które nie chcą prowadzić homoseksualnego trybu życia, a orientacja seksualna stanowi dla nich obciążenie psychofizyczne. Odpowiedzią na potrzeby takich osób jest możliwość dobrowolnego podjęcia konwersji seksualnej w drodze tzw. terapii reparatywnej. Należy podkreślić, że terapia taka w żadnym wypadku nie jest w Polsce obowiązkowa, jest natomiast prawnie dozwolona.

Wprowadzenie zakazu prowadzenia terapii ukierunkowanej na dobrowolną zmianę niechcianych skłonności homoseksualnych oznaczałoby w rzeczywistości pozbawienie części obywateli podstawowych praw, w tym prawa do samostanowienia⁶. Postulat taki jest całkowicie sprzeczny z „wolnościowymi” żądaniami środowiska LGBT, takimi jak np. możliwość płynnego, opartego jedynie na deklaracji zmieniania płci.

Podkreślić należy, że ewentualny zakaz terapii reparatywnej stanowiłby naruszenie prawa do nieingerowania w czyjekolwiek życie prywatne, rodzinne i domowe⁷ oraz prawa do

⁶ Szczegółowo na temat dopuszczalności dobrowolnej terapii reparatywnej zob. R. Dorosiński (red.), *Sytuacja społeczna i prawna osób o skłonnościach homoseksualnych lub doświadczających zaburzeń tożsamości płciowej w Polsce*, Warszawa 2021, s. 90 i n., https://ordoiuris.pl/sites/default/files/inline-files/Sytuacja_spo%C5%82eczna.pdf (dostęp: 15.04.2025).

⁷ Art. 12 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

opieki lekarskiej⁸, które są międzynarodowym prawnocłowieczym standardem. Co więcej, każdy klient (pacjent) ma prawo do autonomicznego wyboru profesjonalnego wsparcia ukierunkowanego na realizację jego celów podczas terapii, zgodnie z jego własnymi wartościami. Prawo takie potwierdza też Kodeks Etyczny Psychologa Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, w myśl którego psycholog „respektuje prawo odbiorcy do autonomii i podmiotowości”⁹.

Postać przepisów penalizujących terapię konwersyjną w różnych państwach na świecie budzi szereg bardzo poważnych zastrzeżeń. Ustawodawcy w niektórych państwach uniezależniają przestępstwo terapii konwersyjnej od zgody osoby poddającej się jej. Niekiedy nawet wprost stanowią, że zgoda nie ma znaczenia dla zaistnienia przestępstwa¹⁰. Podejście takie jest sprzeczne z zasadą poszanowania autonomii jednostki osoby pełnoletniej i jej prawem do decydowania o osobie, wyboru własnej koncepcji życia, zaprzeczając jednocześnie regule *volenti non fit iniuria*.

Kryminalizacji terapii konwersyjnej stanowi przykład paternalizmu prawnego - „uszcześliwiania na siłę”¹¹.

V. Finansowanie Strategii

Wśród działań realizujących Strategię wymienianych przez KE znalazło się także „udzielanie wsparcia finansowego organizacjom społeczeństwa obywatelskiego”. Stanowi to jawne przyznanie, że KE zamierza wywierać wpływ na społeczeństwo poprzez „udawanie”, że postulaty pro-LGBTIQ stanowią oddolną inicjatywę organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

⁸ Art. 25 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

⁹ Art. 4 ust. 1 Kodeksu Postępowania Psychologa Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

¹⁰ Nowa Zelandia: art. 10, Conversion Practices Prohibition Legislation Act 2022, <https://www.legislation.govt.nz/act/public/2022/0001/latest/whole.html>, (dostęp: 20.04.2025); Australijski stan Wiktoria: art. 5, Change or Suppression (Conversion) Practices Prohibition Act 2021, <https://www.legislation.vic.gov.au/as-made/acts/change-or-suppression-conversion-practices-prohibition-act-2021>, (dostęp: 20.04.2025); Australijskie Terytorium Stołeczne: art. 8 ust. 2, Sexuality and Gender Identity Conversion Practices Act 2020, <https://www.legislation.act.gov.au/a/2020-49/>, (dostęp: 20.04.2025).

¹¹ G. Moroń, *Penalizacja tzw. terapii konwersyjnej – uwagi krytyczne*, Por. Prokuratura i Prawo, 7-8-, 2023, s. 91.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Jak działanie takie wygląda w rzeczywistości pokazał w ostatnim czasie raport sporządzony przez Mathias Corvinus Collegium (MCC) pt. „UE - machina propagandowa. Jak UE finansuje organizacje pozarządowe, by promować siebie?” autorstwa Thomasa Fazi¹², który wskazał na istnienie mechanizmu propagandowego stosowanego przez Komisję Europejską. Z raportu wynika, że KE przeznacza ogromne fundusze na promowanie unijnych wartości, np. równości osób identyfikujących się z ruchem LGBTIQ, czy praworządności rozumianej jako prowadzenie przez państwo członkowskie polityki spójnej z ideologią podzielaną przez KE. Środki te są tak wielkie, że ośrodki analityczne i organizacje pozarządowe (NGO) stają się od nich całkowicie uzależnione finansowo, co wpływa na sposób i kierunek ich działalności. Powiązanie to sprawia, że KE może *de facto* kierować pracami – a także, poprzez zwiększanie nakładów finansowych, ich skalą i intensywnością – szeregu organizacji pozarządowych, które z definicji reprezentować powinny społeczeństwo obywatelskie, zaś w praktyce reprezentują i realizują interesy KE¹³.

W podobny sposób KE opłacała lobbing i sterowała organizacjami społecznymi w związku z polityką Zielonego Ładu, do czego Komisja sama się przyznała. Organizacjom ekologicznym wyznaczano nawet określone normy czy limity do wykonania - w zakresie przekonywania do strategii Zielonego Ładu członków Parlamentu Europejskiego, czy polityków z państw członkowskich UE¹⁴.

Działania takie są nieakceptowalne i przekraczają granicę swobody wyrażania i przekonywania do swoich idei i światopoglądu – są bowiem nieuczciwe, oparte na fałszu i propagandzie.

¹² MCC, T. Fazi, *The EU's propaganda machine: How the EU funds NGOs to promote itself*, <https://brussels.mcc.hu/uploads/default/0001/01/efbecea2012e33f88794130dae1b7a38d3778bcb.pdf> (dostęp: 14.04.2025), dalej jako: „Raport”.

¹³ Por. A. Kubacka, *Raport ujawniający machinę propagandową Komisji Europejskiej*, https://ordoiuris.pl/komentarze/raport-ujawniajacy-machine-propagandowa-ue#_ftn2, (dostęp: 20.04.2025).

¹⁴ Brussel Signal, EC ‘paid shadow lobby to promote own green policies’, Dutch newspaper claims, <https://brusselssignal.eu/2025/01/ec-paid-shadow-lobby-to-promote-own-green-policies-dutch-newspaper-claims/>, (dostęp: 25.04.2025).

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

VI. Podsumowanie

Mając na uwadze powyższe Instytut Ordo Iuris rekomenduje zaprzestanie prac nad Strategią oraz weryfikację dotychczasowej polityki Komisji Europejskiej w zakresie prób uprzywilejowania osób deklarujących się jako „osoby LGBTIQ”.

W dobie kryzysu geopolitycznego społeczeństwo obywatelskie i państwa członkowskie zrzeszone w Unii Europejskiej oczekują zaangażowania sił UE w realne problemy i potrzeby obywateli w ramach kompetencji UE, przy jednoczesnym odstąpieniu UE od prób ingerowania w wewnętrzne porządki prawne państw członkowskich w dziedzinach wykraczających poza kompetencje przyznane.